

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4
ประจำปี 2561

4th National Conference 2018
Interdisciplinary and Islamization Integration
Toward Sustainability in Building Peace and Virtuous Society

เรื่อง “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานุวัตร
สู่การสร้างสันติภาพ
และสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน”

จัดโดย สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
18 ธันวาคม 2561 ณ อาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

ถ้อยแถลง

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ปี 2561 เรื่อง “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานูวัตร์สู่การสร้างสันติภาพและสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน” รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ท่านให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดงานครั้งนี้

ในการจัดงานครั้งนี้ สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้เป็นเจ้าภาพจัดโครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์1)เพื่อเป็นเวทีสำหรับคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการในศาสตร์ต่างๆอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาสังคม และ 2)เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นทางวิชาการในหมู่คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาในการพัฒนาผลงานวิจัยและงานวิชาการให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจในการบริการวิชาการแก่สังคม

งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ปี 2561 ที่สำนักวิจัยและพัฒนา เป็นเจ้าภาพ ภายใต้ชื่อ “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานูวัตร์สู่การสร้างสันติภาพและสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน” เป็นการเน้นย้ำความร่วมมือของหลายๆ สถาบันการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้มหาวิทยาลัย และนักวิจัย นักวิชาการจากหน่วยงานอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากผลงานวิชาการ ที่จะผลักดันให้มีการใช้ประโยชน์ในวงกว้างและขยายออกไปมากยิ่งขึ้น

ในวันนี้ มีผลงานวิชาการ ทั้งบทความวิชาการและบทความวิจัยที่นำเสนอรวมทั้งสิ้น 138 เรื่อง เป็นการนำเสนอแบบ Oral Presentation 106 เรื่อง นำเสนอแบบ Poster Presentation 32 เรื่อง เป็นผลงานจากมหาวิทยาลัยต่างๆ 17 สถาบัน อาทิเช่น มหาวิทยาลัยฟาฏอนี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ โรงพยาบาลสตูล วิทยาลัยชุมชนสตูล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สถาบันการศึกษาวิทยาเขตลำปาง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ University Sultal Zainal Abidin:UNISZA Malaysia แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่สำคัญ คือ การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานูวัตร์สู่การสร้างสันติภาพและสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต ทั้งนี้มีการจัดแสดงนิทรรศการ มีพิธีมอบรางวัลให้แก่นักวิจัยดีเด่นในปี 2561 และการมอบรางวัลผู้นำเสนอดีเด่นประจำห้อง

การดำเนินการในวันนี้ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเรียนเชิญท่านประธาน ได้กรุณากล่าวเปิดงาน งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ปี 2561 เรื่อง “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานูวัตร์สู่การสร้างสันติภาพและสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน”

รายนามคณะกรรมการกองบรรณาธิการ

ด้วย สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ได้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ปี 2561 ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การบูรณาการสหวิทยาการกับอิสลามานูวัตร์สู่การสร้างสันติภาพและสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน” ในวันอังคาร ที่ 18 ธันวาคม 2561 ณ อาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งนี้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการ เพื่อมีหน้าที่ในการตรวจสอบ คัดกรอง ประเมินผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการครั้งนี้ รวมถึงการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา (Proceedings) ดังรายนามต่อไปนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

ประธานกองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาการียา หะมะ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

คณะกรรมการกองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สรรพลสิทธิ์ กล่อมเกล้า	มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหีม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ นิแวเต๊ะ หะยีวามิง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารูัจจน์ สองเมือง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑกานติ ชุบชวงค์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุฆอรี ยีหมะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดสกรี มั่นยูนู	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุไรรัตน์ ยามาเร็ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระพันธ์ เดมยะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจ๊ะเหล๊ะ แซกพงศ์
อาจารย์ ดร.ซั่มซู สาอู
อาจารย์ ดร.อับดุลฮา์กัม เอ็งปียา

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บรรณาธิการจัดการ (Proceedings)

ดร.อิสมาอีล ราโอบ
นายฟาริต อับดุลลอฮ์หะซัน
นายมุฮัมหมัด สนิ
นายมาหะมะ ดาแม็ง
นายอาสมิง เจ๊ะอาแซ
นางสาวกามีละ สาอะ
นางสาวรอหานิง หะนะกาแม

รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและประเมินบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชากาเรีย หะมะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองศาสตราจารย์ ดร.มูฮัมหมัดซากี เจ๊ะหะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองศาสตราจารย์ ดร.สรรพลสิทธิ์ กล่อมเกล้า	มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
รองศาสตราจารย์ ดร.อับลูเลาะ การ์รีนา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ทองเผื่อ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
รองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหีม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศิริพันธ์	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑกานติ ชุบชวงค์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหมัด อัลฟารีดี	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบรอเฮม เต๊ะแห	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัสลิน หลง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แวยูโซะ สีตะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิดรีส ดาราไก	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับลูรอซาก สุไลมาน	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารูวัจน์ สองเมือง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะพลี แมงกอง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหะมะกอซี กาซอ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับลูเลาะ อูมา	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา แสงวณิชย์	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุฮานา สาแมง	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มะดาโอะ ปูเตะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาหะมาดารี แวโนะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฮัสบูลเลาะ อาคิสสกุล	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยะโก๊ะ ขาเร็มดาเบะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูโฮมิน เจ๊ะมะลี	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิสมาอิล อาเนาะกาแซ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิสมาแอ สะฮิ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นินาดียะห์ อาแย	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รอซีดะห์ หะนะกาแม	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาเดร์ สะอะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟ ลาเต๊ะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอหนิง สือแต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุสลัน อุทัย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อับดุลรอฮิด เจ๊ะมะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ จินดาบถ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิวัช แก้วจำนงค์	มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุฆอรี ยี่หมะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุไรรัตน์ ยามาเรียง	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อาจารย์ ดร.ปัญญา นาวงศ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.อิลยาส ลีเดะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.เกตุ อัสมีมานะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.มูหัมหมัดอาฟีฟ อัสสลีฮีย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.อัสมัน แตอาลี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.อับดุลเลาะ ยูไซ๊ะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.วันพิชิต ศรีสุข	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.ประจวบ ทองศรี	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.ซาฟีอี อาดำ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.ซอฮีบุลละฮรี บินโมง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.ซัมซุ สาอุ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อาจารย์ ดร.อับดุลรอเซาะ หะมีแย	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
อาจารย์ ดร.มูฮำหมัด วาเล็ง	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
Dr.Miirqani	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
อาจารย์ ดร.ยามีละห์ โต๊ะแม	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อาจารย์ ดร.กุ่มจัดี ยามิรุเต็ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อาจารย์ ดร.อับดุลรอแม สุหลง	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อาจารย์ ดร.ฆอซาลี เบ็ญหมัด	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.อับดุลอาชิ กะลุแป	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.มูฮัมหมัดดาวูด บิลร่าหมาน	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.มะยูตี ตีอรัมมะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.อิสมาอีล ราโอบ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.ฟัตฮี จะปะเกีย	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.มะลิตี สาแล	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
อาจารย์ ดร.นุรุดดีนอับดุลลอฮฺ ดากอฮา	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

สารบัญ

	หน้า
ถ้อยแถลง	III
คณะกรรมการกองบรรณาธิการ	IV
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและประเมินบทความ	VI
การนำเสนอบทความแบบบรรยาย (Oral Presentation)	
ห้องที่ (1)	
แวยูโซะ สีเดะ	1-17
การวิเคราะห์ภูมิหลังของนักปราชญ์ปัตตานีในการ สร้างงานประพันธ์พื้นเมืองด้านวิทยาการอิสลาม บนคาบสมุทรทองคำในอดีต	
อับดุลรอฮ์มาน จะปะกียา	18-29
ตัครีจัญอัลหะดีษ : ความหมาย ประวัติ และ ความสำคัญ	
ฮามีเดาะห์ สาแม	30-42
ท่านหญิงอุมมูมาเราะฮ์และท่านหญิงอุมมูวาเราะ เกาะฮ์กับสิทธิของสตรีในอิสลาม	
ฮูสนีเยห์ สาละ	43-49
วิธีการป้องกันจากการคุกคามของชัยฏอนตามแบบ ฉบับของท่านศาสนทูตมุหัมมัด (ศ็อลลา)	
อาหะมะ คาเด	50-75
เทคนิคและวิธีการสอนของท่านนบีในหนังสือ อัลอ์เราะฮ์อินอันนะวาเวียฮ์	
أحمد كادي	76-85
جهاد محمد ومنهجه في الدعوة	
Muhammadidris Duereh	86-97
SIFAT ALLAH DARI PERSPEKTIF ABDULLAH BIN ABBAS: SATU ANALISIS TERHADAP RIWAYAT-RIWAYATDARIPADANYA	
มูฮำหมัดดาวูด ซอลฮาน	98-109
การอธิบายอายะฮ์ (ولتعلن علوا كبيرا) จากซู เราะฮ์อัลอิรออ : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนัก อธิบายในอดีตรและปัจจุบัน	
อีสม่าแอ กาเต๊ะ	110-118
มูลเหตุและวิวัฒนาการเกิดศาสนาตามทัศนะอิบ นุ กะซีร์ในหนังสือตีฟซีรุลกุรอ่านุลอาซีม	
ปริญญา ประหยัดทรัพย์	119-129
การเข้ารับอิสลามของมุอัลลัฟในชุมชนมุสลิมพื้นที่ ชายฝั่งอันดามันจังหวัดภูเก็ต	
Armada al-Fariti	130-146
Faktor-faktor Kemunculan Bid'ah dalam Masyarakat Menurut Petujuk al-Quran dan al-Sunnah	

ห้องที่ (2)

อานิส พัฒนปรีชาวงศ์	ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชะกาดฟิตรีของ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนใต้	147-156
MOHAMED LAMINE M.SYLLA	التعارض بين التصوص الشرعية ومبادئ السلم: القتال نموذجا	157-164
بيدينج دولي	كيفية الأذان في ليلة مطيرة وظلمة أو ذات ريح مقارنة بين مذهب المالكي والشافعي والحنبلي	165-179
بيدينج دولي	دراسة حالات اليمين في الصلاة مقارنة بين المذاهب الأربعة	180-195
นุรอลิษา ตยตุวิฏุกุล	การศึกษาพัฒนาการของการแปลความหมาย อัลกุรอานเป็นภาษาไทยและลักษณะโดยรวมของ การแปลในแต่ละยุค	196-208
عبد العزيز ميكو	أحكام جريمة القتل العمد في التشريع الجنائي الإسلامي	209-227
رمضان مخلوف عبد الحليم	مراكز تعليم القرآن الكريم وأثرها في تعلم مهارة القراءة العربية لطلبة المستوى الثاني. مركز تعليم اللغة العربية	228-247
مروان حاج مأمينج	فرانن دعوة دان تربية توان كورو حاج عبدالرحمن بن حاج أحمد فومبيغ دفظاني	248-265
อับดุลลอฮ อ็ลอุซามะฮ์	อิทธิพลของการไม่เชื่อในพระเจ้าต่อตัวบุคคล และสังคม	266-281
ซาฟารี เหาะไบ	ประวัติความเป็นมาการอนุญาตตุลาการอิสลาม	282-297

ห้องที่ (3)

อาแว แมะฮูมา	ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมุสลิม : กรณีศึกษานักเรียนที่ออกกลางคันของโรงเรียน ขยายโอกาสแห่งหนึ่งในอำเภอยะรัง จังหวัด ปัตตานี	298-311
มุฮัมหมัดอาฟีฟี อ็ซซอลีฮีย์	การสอนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณใน อิสลาม	312-324

รอซีดีต สาแม	บันทึกการอ่านและการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ	325-336
อิบบรอเฮง อาลฮูเซน	ศึกษาผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	337-349
สุบันโนญ จินารังค์	การศึกษახอบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับรูปแบบการบริหารจัดการกับแนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคยาสูบกับนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย	350-367
มัฮซุม สะดีแม	ปฏิบัติการการตอบสนองของนักศึกษามุสลิมที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศต่อวรรณคดีตะวันตกภาษาอังกฤษ	368-383
ซอลีฮะห์ หะยีสะมะแอ	การพัฒนาทักษะการจัดการเรียน รู้แบบบูรณาการอิสลามและบูรณาการร่วมสมัยสำหรับนักศึกษาครู	384-399
นิเลาะ แวอูเซ็ง	การจัดการศึกษาเชิงอิสลามานูวัตร์: ข้อเสนอโมเดลเชิงการพัฒนา	400-408
ยูทธนา เกื้อกุล	แนวคิดทางการศึกษาของท่านนบีมุหัมมัด ค็อลฯ : สาระสำคัญและการประยุกต์ใช้	409-418
อับดุลฮากัม เฮ็งปียา	การสอนอิสลามศึกษา: จากแนวคิดสู่การวิจัย	419-425
Omar Kalifa Fofana	Contemporary Islamic Education in Liberia	426-429
ห้องที่ (4)		
ผศ.ดร.รุฮานา สาแมง	“Hikmah” Psikologi Rasulullah Inspirasi dan Penguatan Dalam Kehidupan Kontemporer	430-448
วันเพ็ญ สังข์ศิลป์เลิศ	รูปแบบการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา : จังหวัดชายแดนภาคใต้	449-460
ดร.อับดุลรอแม สุหลง	สถาบันปอเนาะ : กรณีศึกษาหลักสูตรและการสอนในอดีตและปัจจุบัน	461-470

ดร.มุหัมมัดสุโหมี เสงยามา	ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดนูรุลสุดา บ้านบ่อเจ็ดลูก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	471-481
มุฮัมหมัดอารีฟ แวสาแล	การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักวะสฎียะฮตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี	482-498
อาซีเยาะห์ ลาเตะ	การพัฒนาทักษะการอ่านภาษามลายูโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	499-506
Rosadi Suema	การมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีกับการพัฒนาทักษะการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยใช้“IQRA’ MODEL” ผ่านกระบวนการ PLC: สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศ	507-525
ปัญญา นาวงษ์	การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเตรียมล่ามภาษาอาหรับด้านการรักษาพยาบาลในประเทศไทย	526-540
อนนต์ ตุทาย	การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม ตามวิถีอิสลาม	541-556
อับดุลเลาะ มะฆา	ครูผู้สอนตาดีกาในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาสกับการสอนตามแนวทางนบีมุฮัมมัด	557-571
ห้องที่ (5)		
กูปัทมา กาลีกาตะโป	อิสลามกับสิทธิของสตรีตามปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948	572-588
อิสมาแอ สะฮิ	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและกระบวนการทางการเมืองในอิสลาม : กรณีศึกษาความจำเป็นของสังคมมุสลิมไทย	589-601
สัมพันธ์ วารี	ค่ายอาสาพัฒนาชนบทบนเส้นทางสู่สันติภาพ : กรณีศึกษา ค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิมในทศวรรษ 2500 ถึงทศวรรษ 2510	602-614

ฮามีดะห์ ฮาสัน โต๊ะมะ	สถานภาพ และการปรับตัวของสตรีมุสลิม หม้ายในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษา : สตรีมุสลิมหม้ายในอำเภอรามัน จังหวัดยะลา	615-626
Maisarah	PERANAN PEREMPUAN TERHADAP POLITIK DI ACEH (SUATU KAJIAN DIKAWASAN KECAMATAN BAITUSSALAM, KABUPATEN ACEH BESAR, PROVINSI ACEH)	627-646
Reni	Strategi Politik Partai Keadilan Sejahtera (PKS) Pada Pemilihan Kepala Daerah (Pilkada) 2017 di Kota Banda Aceh.	647-661
Hasanulddin Mohd	BUKU SOAL JAWAB HAJI DAN UMRAH TERBITAN LEMBAGA TABUNG HAJI: LATAR BELAKANG DAN MANHAJ PENGAMBILAN RUJUKAN	662-674
Islahuddin	CITRA PEREMPUAN DALAM NOVEL RATU-RATU PATANI: KAJIAN KRITIK SASTRA FEMINIS	675-692
Suraiya Chapakiya	PENGGANDAAN SEPARA DALAM DIALEK MELAYU PATANI: ANALISIS BERDASARKAN TEORI AUTOSEGMENTAL	693-710
ห้องที่ (6)		
ซาลีฮะ มูซอ	กิตาบร่ำปัย-รัมปัยยัน : จารีกองค์ความรู้ท้องถิ่น และภาพสะท้อนความสร้างสรรค์ในการสื่อองค์ ความรู้	711-724
มารูยูกี รานิง	ปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่น พ.ศ. 2545	725-736
มารูยูกี รานิง	ปัญหาการดำเนินคดีทางอาญาของเจ้าพนักงาน ตำรวจต่อเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี เยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553	737-749

Sary El	The782-795 Qadyaniat in Cambodia: A Study on Isl796-810amic Group and the Manners of Confron811-821ting It	750-765
อับดุลเลาะ ปือโต	การเปลี่ยนแปลงของเมาะมาวี: จากชุมชนการค้าสู่พื้นที่ความมั่นคง	766-781
ไมซาเราะ ชุนร์กะห์ หมาน	บุหงาบุตะฮู : การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสาขาความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล	782-795
สุกรี บุญเทพ	มหรธรรมศิลปะและวัฒนธรรม การทดสอบกอรี่มูร็อตตัล และ อนาซีด เพื่อสันติสุข ระดับภาคใต้ : เปรียบเทียบ ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 3	796-810
อิตรีส ดาราไก่	แนวคิดการป้องกันและแก้ปัญหาฮาเสพติดด้วยวิธีอิสลาม	811-821
อับดุลอาชี กะลูแป	ศึกษาการสร้างคนของพรรคการเมือง Partai Keadilan Sejahtera (PKS) ในเมืองจาการ์ตาของประเทศอินโดนีเซีย	822-835
ห้องที่ (7)		
โมหะมัดรูฟานี บาหะ	ความสัมพันธ์ด้านสังคมระหว่างมุสลิมกับต่างศาสนิกชน: ในอิสลาม กรณีศึกษาชุมชนบ้านคล้า ตำบลตาเซะ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	836-846
มะรอนิง สาลแมมิง	ศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การบริหารจัดการสำนักงานคณะกรรมการอิสลามในประเทศไทย : ศึกษาแบบใกล้เคียงข้อพิพาทว่าด้วยครอบครัว และมรดกตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม	847-866
พระบุญมา แหมทอง	ความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนวรนาเรียมิม จังหวัดสงขลา ต่อบทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	867-878
มุห์หมัด ล่าเมาะ	การบริหารมัสยิดด้วยหลักการอิสลาม	879-895

ฮาเร๊ะ เจ๊ะโต	ชัยคมหัมมัดนุรุ อัลพะฎอนีย์ : คุณูปการต่อการพัฒนาสังคมมุสลิมผ่านกิตาบกิฟายะฮ์ อัลมุฮตะดีย์	896-904
สุรชัย ไวยวรรณจิตร	มลาญนอกเขต-ซันท์ : พื้นที่ชีวิตของนักศึกษา มลาญมุสลิม (ไทย) ในประเทศมาเลเซีย	905-928
ผศ.ดร.ศันสนีย์ จันทร์อานุภาพ	การส่งเสริมชีวิตทางสังคมและการทำงานของ ผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ตำบลท่ามะลิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	929-939
อับดุลมาชี หะยีสะมาแอ	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนมุสลิมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ: กรณีศึกษาเขตพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรจะก๊วะ จังหวัดยะลา	940-955
ห้องที่ (8)		
ณรงค์ หัศนี	ตะกาฟูล : หลักเจตนารมณ์และการดำเนินการในประเทศไทย	956-965
ธีรวัช จาปริง	การสื่อสารภายในองค์กรของธุรกิจครอบครัวกับการบูรณาการอิสลาม	966-979
ฟาริส สือรี	กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวบางปู ต.บางปู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี	980-993
อาหามะ อาแว	บทบาทสหกรณ์อิสลาม อิบนูอัฟฟาน จำกัด ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก	994-1006
โรสนา รัฐการ์ณย์	นวัตกรรมวิสาหกิจ : การตลาดเพื่อการท่องเที่ยว	1007-1019
หมัดอุเส็น หมัดหมัน	ความจำเป็นในการรับรองฮาลาลขององค์กรศาสนาอิสลามต่อผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคและบริโภค	1020-1032
ณภัทร นาคสวัสดิ์	แนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอาหารท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	1033-1040
ณภัทร นาคสวัสดิ์	การศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเสม็ดนางชี ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา	1041-1048

อับดุลรอซะ ลากา	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้านอาหารบุฟเฟต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี	1049-1065
เสาวนีย์ สวงนวงศ์ภักดี	การบริหารลูกหนี้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครราชสีมา	1066-1080
ห้องที่ (9)		
กามีละห์ หะยียะโกะ	การตลาดล้ำเส้นชวนพन्नเพื่อการกระตุ้นตลาดที่ส่งผลต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	1081-1091
มนสิชา วงษ์รัตนพิพัฒน์	แนวทางการส่งเสริมอัตลักษณ์ "ก๊อตาจันอ" ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อการท่องเที่ยว	1092-1104
รุวัยดา อาหมัน	การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอ่าวปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล	1105-1116
ซัมรอส ดอเลาะ	การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนต้นหยงเปาว์ ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	1117-1128
ฮาริยานี เจะโซ๊ะ	กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวบางปู ตำบลบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	1129-1140
ซูไรดา สะนิ	คุณสมบัติของเกษตรกรสวนทุเรียนในตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ตามโมเดลการพัฒนาไทยแลนด์ 4.0	1141-1151
มีสกิน ปุนยัง	การศึกษาศักยภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลปยู อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	1152-1160
ยาวาเฮ มะดีเยาะ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความนิยมอาหารพื้นเมืองสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	1161-1176
ดร.สุพัฒพงศ์ แยมอิม	รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในนักศึกษามหาวิทยาลัย	1178-1190
หมัดเฟาซี รูบามา	การรับรู้ความรับผิดชอบต่อสังคมของพนักงานบริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	1191-1200

ห้องที่ (10)

محمد علي عمر شيدو	الخطأ في النظام اللغوي أسبابه وعلاجه: مادة النحو نموذجاً: دراسة تطبيقية على طلبة السنة الثالثة والرابعة في قسم اللغة العربية، جامعة فطاني	1201-1220
سيمسو جيء لينج	فضل العلم الشرعي وأهميته	1221-1237
عماد الدين مخلوف عبدالحليم	دلالات لفظة (آية) في السياق القرآني	1238-1248
ياسر محمد واتيه	الأساليب البلاغية في شعر حسان بن ثابت	1249-1261
ทรงศักดิ์ หมัดสะและ	ลักษณะอักษรภาษาอาหรับ	1262-1276
أبو القاسم محمد سليمان	المسائل التي خالف فيها ابن هشام النحاة في شرح قطر الندى وبل الصدى	1277-1289
مصطفى الشرقاوي	اختبار تحديد المستوى لمنهج العربية بين يديك كتاب الطالب الثاني - دراسة تحليلية	1290-1304
يحي ولد عبد الله	دور الوسطية في الوقاية من الانحراف الفكري دراسة وصفية تحليلية	1305-1319
إلياس حسن الصديقي	التعامل مع غير المسلمين في القرآن والسنة	1320-1337
يامುದಿನ ಸಾಲ್ವೆ	โครงการ International Islamic Studies-Networking (IISN) บทบาทที่สำคัญของวิทยาลัยอิสลามศึกษาในการเผยแพร่ภาษาอาหรับ	1338-1349
สรารุช สายทอง	การสอนภาษาอาหรับแก่บุตรในชีวิตประจำวันตามบริบทสังคมไทย	1350-1359
يوهاري (جوهرى) مأسينج	المجاز المرسل في سورة البقرة من خلال كتب التفسير البلاغية: دراسة وصفية تطبيقية	1360-1372
رمضان مخلوف عبد الحليم	مراكز تعليم القرآن الكريم وأثرها في تعلم مهارة القراءة العربية لطلبة المستوى الثاني بمركز تعليم اللغة العربية	1373-1392

ห้องที่ (11)

มูฮำหมัดตายุดีน บาอะคีรี	ความหลากหลายของพรรณไม้ดอกหอมในพื้นที่ หุบเขาลำพญา ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง ยะลา จังหวัดยะลา	1393-1405
ชปรี หะยีหมัด	การศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อสังคมในการจัดการไม้ผลจังหวัดยะลา	1406-1416
ซากิ นิซัง	การประยุกต์ใช้เครื่องมือการคิดเชิงออกแบบใน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร: กรณีศึกษาการ พัฒนาไอศกรีมรสใหม่จากผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน	1417-1440
นูชานา ปะกียา	การติดตามการเกิดกรดอะซิติกในการ กระบวนการหมักน้ำส้มสายชูโดยใช้น้ำตาล โตนดเป็นสารตั้งต้น	1441-1447
อัครวินท์ ศาสนพิทักษ์	มาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศอินโดนีเซีย	1448-1456
เอกมาศ วงศ์ไพรินทร์	ต้นทุนและการทำนายต้นทุนการรักษาพยาบาล กลุ่มโรคอุบัติเหตุทางถนนด้วยเทคนิค linear regression และ neural network	1457-1467

การนำเสนอบทความแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation)

สิริวรรณ ชุนดำ	แนวคิดเชิงนวัตกรรมกับการเรียนการสอน ภาษาอาหรับในสถานศึกษา	1468-1479
ชนวนี จิใจ	ความต้องการศึกษาต่อ และคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม) คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ การเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	1480-1491
พุมพนิต คงแสง	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดยะลา	1492-1502
อุซุพร บถพิบูลย์	รูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการเผชิญอุปสรรคของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดชายแดนใต้	1503-1512
จิตรกร เกษรินทร์	โรงเรียนอัจฉริยะ	1513-1518

ซอเลียะห์ ซัยฟูลอิสลาม	ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี	1519-1534
นาซีห๊ะ เจะเลง	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์กรบริหารส่วนตำบลในการนำหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาชุมชน กรณีศึกษาตำบลป้อมมิ่ง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	1535-1547
สุไมยะห์ วอเดร์	หลักฐานทางภาษา เรื่อง คำบุพบท ในหนังสือเอาฏอฮฺลมาซาลิก อีลา อัลฟิยะห์อิบนุมาลี กของท่านอิบนุฮิซาม	1548-1564
มูฮำมัด ซัยฟูลอิสลาม	ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซียในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	1565-1579
มาหะมะรุดี เปาะอีแต	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสะเตงนอก อำเภอเมืองจังหวัดยะลา	1580-1592
อับดุลลาฟี แวกาจิ	คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลในเขตอำเภอรีอเสาะ จังหวัดนราธิวาส	1593-1607
นิชุตติมา โตะแปเราะ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ในเขตเทศบาลนครยะลา อำเภอเมืองจังหวัดยะลา	1608-1620
จตุรงค์ เหมรา	ประสิทธิผลของแบบจำลองการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยใช้สถาบันการพลศึกษาภาคเหนือเป็นฐาน	1621-1626
กรกนก พฤกษ์รัตน์	المسائل اللغوية في شواهد المعلقات من كتاب أدب كاتب لابن قتيبة: دراسة وصفية تحليلية	1627-1641
สุกรี บุญเทพ	การประเมินโครงการมทรรวมศิลปะและวัฒนธรรม การทดสอบกอรี่ มูรู้อัตตัล และอนาซีตเพื่อสันติสุขระดับภาคใต้ ครั้งที่2	1642-1656
Phaosan Jehwae	ANALISIS KESALAHAN BAHASA MELAYU DALAM KALANGAN PELAJAR SEKOLAH PONDOK DAERAH YARANG, WILAYAH PATANI	1657-1676

มะพลี แมกอง	الغربة في التراث العربي	1677-1692
อาหามะกอดี กาซอ	บทบาทของชะกาดในการพัฒนาสังคม กรณีศึกษา: คณะกรรมการอิสลามประจำ รัฐเปอร์ลิส มาเลเซีย	1693-1706
أنيسة جيء ما	الأخطاء النحوية من خلال كتابات الطلبة في مادة العربية للاتصال (1) (الشعبتان 04، 08) بجامعة فطاني – تايلاند	1707-1720
สุวินันท์ มะเซ็ง	ศาสนาอิสลาม : กฎหมายแห่งชีวิต วิถี ปฏิบัติการจัดการมรดก ในจังหวัดปัตตานี	1721-1729
เพ็ญนภา เกื้อเกตุ	การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของธุรกิจ อุตสาหกรรมในจังหวัดยะลา	1730-1739
เพ็ญนภา เกื้อเกตุ	ทัศนคติในการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางการบัญชีของบริษัทเอกชนในจังหวัดยะลา	1740-1749
ภูริชาติ พรหมเต็ม	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของ วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดยะลา	1750-1760
เพ็ญนภา เกื้อเกตุ	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ พนักงานบัญชีกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดใน จังหวัดยะลา	1761-1770
เอกมาศ วงศ์ไพรินทร์	ต้นทุนและการทำนายต้นทุนการรักษาพยาบาล กลุ่มโรคอุบัติเหตุทางถนนด้วยเทคนิค linear regression และ neural network	1771-1779
บุคอรี มะตุแก	ทัศนคติและการยอมรับการเลี้ยงแกะของผู้เลี้ยง แกะในจังหวัดยะลา	1780-1792
ณัฐธยาน์ ฟาน เบม	การตรวจสอบปริมาณสารประกอบฟีนอลิกส์ และความเป็นพิษระดับเซลล์จากสารสกัดจาก พืชบางชนิดที่มีฤทธิ์ต้านโรคมะเร็ง	1793-1803
นริศา เหลลอุดุหวิ	การศึกษาการสกัดสารสีแดงจากธรรมชาติเพื่อ ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารที่สอดคล้องกับ มาตรฐาน ฮาลาล	1804-1816
ณัฐพล สิทธิฤทธิ์	เครื่องเตือนภัยน้ำท่วมผ่าน APP LINE	1817-1823
ภาณุมาศ รักขาว	รถไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	1824-1830

ชั้นวานี จิใจ	ระดับความตึงเครียดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความคิดเห็นปัจจัยทางสภาพแวดล้อมต่อ การเลี้ยงนกเขาชวาในพื้นที่เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา	1831-1841
อดิษฐ์ หวังพิทยา	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทัศนะอิสลาม	1842-1849
ภควรรษ ทองนวลจันทร์	คุณภาพของเต้าหู้แข็งจากการแช่ถั่วดำใน สภาวะที่แตกต่างกัน	1850-1860

ความต้องการศึกษาต่อ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม) คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชนวานี จิใจ¹ และ ไชนะ มูเล็ง²

¹ปร.ด. (วิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อม), อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

²วท.ม. (การจัดการสิ่งแวดล้อม), อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เพราะเชื่อมั่นในหลักสูตร และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยที่ค่าใช้จ่ายในการเรียนมีความเหมาะสม ดังนั้นถ้ามหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมร้อยละ 63.7 มีความสนใจที่จะศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตพบว่ามีความต้องการบัณฑิตคุณวุฒิระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 94.5 และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ต้องการ “มากที่สุด” คือทางด้านคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ ยกเว้นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 45.5) ดังนั้นบางหน่วยงานอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษที่สูงมาก แต่ให้สามารถติดต่อสื่อสารภายในชุมชนได้

คำสำคัญ : ความต้องการ, คุณลักษณะที่พึงประสงค์, บัณฑิต, สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

Desire and characteristics of graduates from Bachelor of Science program in environmental sanitation, faculty of science technology and agriculture Yala Rajabhat University as perceived by their employers

Sunwanee Jijai¹ and Saina Muleng²

¹Ph.D. (Civil and Environmental Engineering), Lecturer of Environmental Science, Faculty of Science Technology and Agriculture, Yala Rajabhat University

²M.Sc. (Environmental Management), Lecturer of Environmental Science, Faculty of Science Technology and Agriculture, Yala Rajabhat University

Abstract

This research aims to study the factors influencing students' needs for further study and desirable characteristics of graduates from the Bachelor of Science in Environmental Sanitation, faculty of science technology and agriculture, Yala Rajabhat University. Sample size were two groups: the first group was student in grades 4-6 in the southern border 3 province (Yala, Pattani, Narathiwat) and the second group of employers. The data collection was carried out by questionnaires. The results showed that the student desired in environmental sanitation. Because believe in the course and the lecturer of Yala Rajabhat University. The cost of study is reasonable. Hence, if the university open program in environmental sanitation, 63.7 percent was interested in studying at the highest level. The results of this study in term of employers showed that the company desired most of the graduates had the highest degree of bachelor degree (94.5%). And it was found that the desirable characteristics of the graduates with the "most" needs were the moral ethics by profession. Except English ability at communicative level. At some level, there is no need for graduates with a high level of English proficiency. But to communicate within the community.

Key word: Desire, Characteristics, Graduates, Environmental sanitation

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งสภาพเศรษฐกิจ การดำรงชีวิต รวมถึงการประกอบอาชีพเต็มไปด้วยการแข่งขัน ดังนั้นการศึกษาถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เรียนรู้ดีขึ้นเร็วขึ้นใช้ประโยชน์แก่ชีวิตได้มากขึ้น มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ตลอดจนเรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นับจากอดีตถึงปัจจุบันและกำลังก้าวข้ามสู่นาาคต การศึกษายังคงเป็นกลไกหลักของการพัฒนาคน และพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกับการเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม มีวิวัฒนาการของศาสตร์ต่าง ๆ อย่างไม่หยุดยั้งด้วยความรู้ ความสามารถมาพัฒนาศาสตร์แต่ละศาสตร์เป็นวงจรไม่รู้จบ การศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งถือเป็นการศึกษาในระดับที่สำคัญ ที่สามารถผลิตกำลังคนให้กับประเทศในตลาดแรงงานด้านต่าง ๆ ได้ ดังนั้นการศึกษาที่ตรงกับศาสตร์ที่ถนัดและเป็นศาสตร์ที่มีความต้องการของประเทศ ของท้องถิ่นก็ย่อมจะเป็นเรื่องที่ดีที่ควรสนับสนุน ดังที่อดุลย์ วิริยเวชกุล (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลเข้าศึกษาต่อก็เพื่อที่จะได้รับความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะที่เหมาะสมกับปริญญาที่แต่ละบุคคลเข้ามาศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานทำได้ตรงกับความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ตนได้เรียนมา นอกจากนี้แล้วด้วยการทำงานในส่วนของราชการในประเทศไทยหลายอย่างยังขึ้นอยู่กับปริญญาไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ลิขิตกุล กุศลรัตนรักษ์ (2547) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาคือค่านิยมในใบปริญญา ดังนั้นการศึกษาในสาขาที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น หรือหน่วยงานจึงเป็นสิ่งที่สังคมในปัจจุบันต้องการ ดังนั้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ควรเป็นการศึกษาเพื่อการผลิตมันสมองของประเทศ เป็นการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเพื่อป้อนไปยังตลาดแรงงานด้านต่าง ๆ ที่ยังขาดแคลนในประเทศชาติ ให้บุคลากรที่จบมาได้ทำงานตรงตามสายงานที่จบ และท้องถิ่นเกิดการพัฒนา การศึกษาในปัจจุบันจึงควรมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพ มิใช่การศึกษาที่มุ่งเน้นการแข่งขันด้านปริมาณอย่างเดียว ต้องเป็นการศึกษาเพื่ออุดมปัญญาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นได้ บัณฑิตที่จบออกมาแล้วสามารถทำงานได้ตรงตามสาขา และสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อมได้ เป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และรักในวิชาชีพของตนอย่างแท้จริง

ด้วยสภาวะปัจจุบันปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรที่เกินขีดจำกัด และขาดการป้องกันแก้ไข ทำให้จำเป็นต้องมีการจัดการปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นต่าง ๆ สู่การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป เช่นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 ถึง 2564) และยุทธศาสตร์ของชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 ถึง 2574) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development Goals: SDGs) เพื่อปรับโครงสร้างของประเทศไทยสู่ประเทศไทย 4.0 เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวพบว่าความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์อนามัย สิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพิบาลสิ่งแวดล้อม เป็นองค์ความรู้ที่มีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา

สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ การจัดการปัญหามลพิษทางดิน น้ำ และอากาศ ปัญหาด้านสาธารณสุขโรค ได้แก่ การจัดการระบบประปา และพลังงานต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาระบบการผลิตพลังงานสะอาด พลังงานทดแทน เป็นต้น ซึ่งบริบทของปัญหาในแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและในท้องถิ่นมีความจำเป็นที่ต้องทำความเข้าใจ จัดการรวมทั้งแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการศาสตร์ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อลดปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมหรือคุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของคนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ

ด้วยปัจจุบันทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องด้วยปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับชาติ และระดับประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น มลพิษจากของเสียต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดเป็นปัญหาในระดับโลก เช่น สภาวะเรือนกระจก และรูรั่วของโอโซน และปัญหามลพิษในด้านต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนลงสู่สิ่งแวดล้อม ก็ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ และสัตว์ตามมา ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และสุขภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยปัญหาทางอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนนั้นมีความแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่ และปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การตามพัฒนาของประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาหลัก ๆ ทางด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชน เช่น ปัญหาความสกปรกของชุมชน การจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ปัญหาอาหารไม่ปลอดภัย คุณภาพน้ำบริโภคในชุมชนไม่เป็นไปตามมาตรฐาน รวมถึงมลพิษจากของเสียในด้านต่าง ๆ การใช้สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องการการดำเนินการ เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้อย่างเข้มแข็ง ดังนั้นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวในชุมชน คือ การสร้างองค์ความรู้และสร้างความเข้าใจต่องานการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน ดังนั้นแต่ละชุมชนและตำบลจึงต้องการนักอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือนักสุขภาพเพื่อมาจัดการดูแลงานด้านต่าง ๆ โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพดีเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อประชาชนก็มีสุขภาพดีเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในชุมชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี ซึ่งองค์ความรู้ทางสุขภาพสิ่งแวดล้อมทำให้สามารถปฏิบัติงานที่ครอบคลุม ทางด้านการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การบำบัดน้ำเสีย การควบคุมและป้องกันมลพิษทางอากาศ การกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามหลักสุขภาพ การกำจัดขยะมูลฝอย การสุขภาพอาหาร การสุขภาพที่พักอาศัย รวมถึงการควบคุมแมลงและสัตว์นำโรค ช่วยเพิ่มบุคลากรนักสุขภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น จะช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดอีกทั้งสามารถนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาใช้ในการตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เชิงยุทธศาสตร์ต่อไป ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อให้บัณฑิตที่จบออกไปสามารถเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังสามารถทำงานในหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานเทศบาลของจังหวัด

กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์อนามัย กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objective)

1. เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อ และความเป็นไปได้ของการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์
บัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราช
ภัฏยะลา
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตร
วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกเป็นนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส) โดยกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยใช้วิธีการสุ่มรวมทั้งหมด 40 โรงเรียนโดยครอบคลุมพื้นที่ในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ และส่วนที่สองคือผู้ใช้บัณฑิตตามหน่วยงานที่บัณฑิตสาขาวิชา สุขภาพสิ่งแวดล้อม
สามารถปฏิบัติงานได้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยเป็นหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ซึ่งปฏิบัติ
หน้าที่ทางด้าน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทางด้านสาธารณสุข นักวิชาการสุขภาพ นักวิชาการ
สิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่พนักงานความปลอดภัยในสถานประกอบการของบริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่ใน
หน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล สำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วน
จังหวัด เป็นต้น
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ใช้บัณฑิตใช้เครื่องมือแบบสอบถาม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
การเก็บข้อมูลความคิดเห็นของความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
(สุขภาพสิ่งแวดล้อม) คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจาก
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส) จำนวน
40 โรงเรียน และเก็บข้อมูลคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต จาก
ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทางด้านสาธารณสุข นักวิชาการสุขภาพ นักวิชาการ
สิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่พนักงานความปลอดภัยในสถานประกอบการบริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
สาธารณสุข โรงพยาบาล สำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด
ทั้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ตอนล่าง ภาคใต้ตอนบน และภาคกลาง

เพื่อให้ครอบคลุมถึงสถานประกอบที่บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้เมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม) ของคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล

ผลการวิจัย และอภิปรายผล (Results and Discussion)

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านความสนใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “มาก” โดยแบ่งเป็นรายละเอียดดังนี้ มีความเชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาว่ามีหลักสูตรที่มีคุณภาพได้ (ร้อยละ 48.8), มีความเชื่อมั่นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีคณาจารย์ หรือบุคลากรที่มีคุณภาพ และน่าเชื่อถือที่เพียงพอ (ร้อยละ 45.8), ค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเหมาะสมเพราะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ (ร้อยละ 52.4), ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นที่ยอมรับในสังคม (ร้อยละ 49.6) และคิดว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีบทบาทในการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 55.5) ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมปลายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นมหาวิทยาลัยที่สังคมยอมรับสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ลำดับที่	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	SD
1	ความเชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่จะทำหลักสูตรให้มีคุณภาพ	4.1097	0.7164
2	ความเชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีคณาจารย์/บุคลากรที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือเพียงพอ	4.2656	0.6940
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นมหาวิทยาลัยที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนมีความเหมาะสมเนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ	4.1731	0.6685
4	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับของในสังคม	4.0473	0.7158
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามีบทบาทในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น	3.9462	0.7978

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านความสนใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “มาก” โดยแบ่งเป็นรายละเอียดดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่าเรียนจบหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมสามารถประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น นักวิชาการสุขภาพในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล การประปา โรงพยาบาล อนามัย หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 56.2), คิดว่าหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อสังคม และท้องถิ่น (ร้อยละ 58), อยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเปิดหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 47.6), และถ้าหากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเปิดหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมท่านสนใจที่จะศึกษา (ร้อยละ 38.56) สำหรับความคิดเห็นที่อยู่ในระดับ “ปานกลาง” คือความคิดเห็นเกี่ยวกับการทราบรายละเอียดของหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 45.1) ดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมปลายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีความสนใจในหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม เพราะเป็นหลักสูตรที่สามารถผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของสังคม และเมื่อจบการศึกษาในหลักสูตรนี้แล้วสามารถปฏิบัติงานที่หลากหลาย และสามารถสอบบรรจุในตำแหน่งนักวิชาการสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ของตนได้ โดยถ้ามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเปิดหลักสูตรนี้มีความสนใจที่จะเข้าศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ลำดับที่	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	SD
1	ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม	3.4430	0.9346
2	ทราบว่าเรียนจบหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมสามารถประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น นักวิชาการสุขภาพในสังกัด อ.บ.ต การประปา โรงพยาบาล อนามัย หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.6570	0.6788
3	คิดว่าหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อสังคม/ท้องถิ่น	3.9742	0.6703
4	อยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเปิดหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อม	4.0269	0.7235
5	หากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเปิดหลักสูตรสุขภาพสิ่งแวดล้อมท่านสนใจที่จะศึกษา	3.8559	0.8510

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านความสนใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาบาลีสิ่งแวดลอม มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่เห็นด้วยในแต่ละด้านอยู่ในระดับที่เห็นด้วยระดับมาก ยกเว้นทางด้านรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาบาลีสิ่งแวดลอมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นถ้ามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเปิดหลักสูตรนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับทราบข้อมูลเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนในพื้นที่ได้มีทางเลือกที่จะเรียนใกล้บ้านไม่ต้องไปเรียนในมหาวิทยาลัยที่ห่างไกล ซึ่งปัจจุบันในภาคใต้ก็มีมหาวิทยาลัยเพียงแห่งเดียวที่เปิดหลักสูตรนี้คือ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งอยู่ในส่วนของภาคใต้ตอนบน สำหรับภาคใต้ตอนล่าง หรือในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่มียุทธศาสตร์เปิดหลักสูตรที่ตรงทางด้านนี้ ดังนั้นการเปิดหลักสูตรนี้เพิ่มในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาถือเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนในพื้นที่ที่ไม่อยากไปเรียนไกลบ้านโดยเมื่อเรียนจบแล้วก็สามารถสอบบรรจุข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถปฏิบัติงานในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ใกล้บ้านได้

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จากจำนวนแบบสอบถามที่แจกทั้งหมดจำนวน 100 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบกลับรวมทั้งหมดจำนวน 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 55 และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหน่วยงานของรัฐร้อยละ 67.3 และหน่วยงานเอกชนร้อยละ 32.7 ดังแสดงในตารางที่ 3 โดยพบว่าความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานสำหรับคุณวุฒิที่ต้องการมากที่สุดเป็นคุณวุฒิระดับปริญญาตรีร้อยละ 94.5 และรองลงเป็นคุณวุฒิระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการ หรือผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการบัณฑิตในระดับปริญญาตรีมากที่สุดเพื่อเข้าสู่การทำงานขององค์กร

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์โดยแบ่งตามประเภทสถานประกอบการ

ประเภทสถานประกอบการ	ความถี่	ร้อยละ
ส่วนราชการ	37	67.3
เอกชน	18	32.7
รวม	55	100

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ แบ่งคุณลักษณะของบัณฑิตออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ, ด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการทำงาน ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการ “มากที่สุด” คือ ทางด้านคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ โดยแบ่งเป็นคุณลักษณะย่อยดังนี้ มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคม และตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ (ร้อยละ 80) มีความซื่อสัตย์สุจริต

สามารถจัดการปัญหาด้านจริยธรรมและความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับ กับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (ร้อยละ 70.9) มีความเคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรและสังคม (ร้อยละ 74.5) มีความตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบ (ร้อยละ 85.5) มีความเคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และมีความเป็นประชาธิปไตย (ร้อยละ 65.5) และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 72.7) ดังแสดงในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ

ลำดับที่	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	SD
1	มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคมและตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.7455	0.5517
2	มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถจัดการปัญหาด้านจริยธรรมและความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับ กับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.6909	0.5045
3	เคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรและสังคม	4.7273	0.4889
4	ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ	4.8364	0.42004
5	เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และมีความเป็นประชาธิปไตย	4.5636	0.6876
6	มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	4.7273	0.4495

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการด้านคุณธรรม และจริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง 4.56-4.84 ซึ่งมีค่ามากกว่า 4.5 โดยอยู่ในระดับความต้องการ “มากที่สุด” ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการมีความต้องการบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพมากที่สุด และจากตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงานผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ มีความรู้พื้นฐาน มีคุณวุฒิตรงตามตำแหน่งงาน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำมาใช้ในวิชาชีพได้ (ร้อยละ 45.5) มีความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ (ร้อยละ 50.9) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (ร้อยละ 65.5) หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ เหตุผล และวิจารณ์อย่างเหมาะสม เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ (ร้อยละ 56.4) มีความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม รวมทั้งสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเพื่อนำมาเชื่อมโยงกับวิชาชีพได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม (ร้อยละ 49.1) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยประยุกต์ใช้กระบวนการศึกษาและวิจัย (ร้อยละ 50.9) มีความสามารถในการใช้

เทคโนโลยีในการทำงาน (ร้อยละ 52.7) และมีผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ตรงตามที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 61.8) ยกเว้นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 45.5) ดังนั้นบางหน่วยงานที่อยู่ในระดับท้องถิ่น อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษที่สูงมาก แต่ให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนที่อยู่ในชุมชนได้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงาน

ลำดับที่	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	SD
1	มีความรู้พื้นฐาน มีคุณวุฒิตรงตามตำแหน่งงาน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำมาใช้ในวิชาชีพได้	4.3455	0.6997
2	มีความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้	4.4364	0.6314
3	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้	4.5636	0.6601
4	หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ เหตุผล และวิจารณ์อย่างเหมาะสม เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ	4.4727	0.6626
5	มีความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม รวมทั้งสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเพื่อนำมาเชื่อมโยงกับวิชาชีพได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม	4.4000	0.6555
6	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยประยุกต์ใช้กระบวนการศึกษา และวิจัย	4.4000	0.6831
7	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน	4.4727	0.6041
8	มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้	3.7636	0.8157
9	ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ตรงตามที่ได้รับมอบหมาย	4.5091	0.7667

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อการทำงานในด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมาก ยกเว้น 2 ด้านคือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้ในสาขาวิชาและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และทางหน่วยงานต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ตรงตามที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับความต้องการ “มากที่สุด” โดยมีค่าระดับความต้องการเฉลี่ย 4.5636 ± 0.66 และ 4.5091 ± 0.77 ตามลำดับ ดังนั้นถ้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจะเปิดหลักสูตรสาขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ต้องเน้นให้บัณฑิตที่จบออกไปมีความรู้ความสามารถที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้ โดยสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้ในสาขาวิชา และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการได้ รวมทั้งเป็นบัณฑิตที่มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายหรือที่ผู้ประกอบการมอบหมาย และได้ประโยชน์สูงสุด

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการทำงานพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแบ่งเป็นลักษณะย่อยดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น (ร้อยละ 47.3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน (ร้อยละ 47.3) มีความสามารถในการตัดสินใจ มีไหวพริบปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ (ร้อยละ 61.8) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (ร้อยละ 59.3) มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้นในการใฝ่ศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (ร้อยละ 65.5) มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน (ร้อยละ 67.3) มีจิตบริการและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (ร้อยละ 72.7) มีความอดทน มุ่งมั่น (ร้อยละ 70.9)

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการทำงาน

ลำดับที่	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	SD
1	มีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออก หรือแสดงความคิดเห็น	4.3455	0.6996
2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	4.3455	0.6996
3	มีความสามารถในการตัดสินใจ มีไหวพริบปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.5273	0.6626
4	มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.5455	0.6030
5	มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้นในการใฝ่ศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.6182	0.5608
6	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	4.6182	0.5929
7	มีจิตบริการและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.7091	0.4971
8	มีความอดทน มุ่งมั่น	4.6909	0.5045

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทางด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการทำงาน สำหรับบุคลิกภาพทางด้าน มีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น และบุคลิกภาพที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานอยู่ในระดับความต้องการระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ย 4.3455 ± 0.70 ทั้ง 2 ด้าน สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้ประกอบการมีความต้องการอยู่ในระดับ “มากที่สุด” คือความต้องการความสามารถในการตัดสินใจ มีไหวพริบปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้, มีบุคลิกภาพทางด้านความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี, มีความใฝ่รู้ กระตือรือร้นในการใฝ่ศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ, มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน, มีจิต

บริการและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความอดทน มุ่งมั่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.5273 ± 0.66 , 4.5455 ± 0.60 , 4.6182 ± 0.56 , 4.6182 ± 0.59 , 4.7091 ± 0.50 และ 4.6909 ± 0.50 ตามลำดับ

สรุปผล (Conclusion)

ผลการศึกษาความต้องการศึกษาต่อ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม) คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิชาสิ่งแวดล้อม เพราะเชื่อมั่นในหลักสูตร และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และค่าใช้จ่ายในการเรียนมีความเหมาะสม ซึ่งถ้ามหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมร้อยละ 63.7 มีความสนใจที่จะศึกษาต่อ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตพบว่าต้องการบัณฑิตคุณวุฒิระดับปริญญาตรีมากที่สุด และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ “มากที่สุด” คือทางด้านคุณธรรม จริยธรรมตามลักษณะวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

ควรศึกษาความต้องการศึกษาของหลักสูตรด้านอื่น ๆ ของคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ
ธรรมสันต์ สุวรรณโรจน์. (2551). ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีสารสนเทศทางอุตสาหกรรมในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยกรุงเทพ
สุวรรณภูมิ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกรุงเทพ สุวรรณภูมิ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (2560). “ความเป็นมาของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการเกษตร”.
ออนไลน์ <https://science.yru.ac.th/science2016/about-us> สืบค้นเมื่อวันที่ (20
มกราคม 2561)
- ลิขิตกุล กุรัตนรักษ์. (2547). “การศึกษาประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิต”. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. ออนไลน์
http://www.nesdb.go.th/ewt_news.php?nid=6420 สืบค้นเมื่อวันที่ (20 มกราคม
2561)
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2549). “แนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้า
ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2549”. ออนไลน์ [http://www.mua.go.th/users/he-
commission/law.php](http://www.mua.go.th/users/he-commission/law.php) สืบค้นเมื่อวันที่ (20 มกราคม 2561)
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2542). *การอุดมศึกษาของฮ่องกง*. หนังสือแปล. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี